

TACİZ

İrk, etnik köken, din, cinsel tercih, cinsiyet ve kişisel özelliklere yönelik, kişi ya da kişileri küçük düşürücü, güç kullanımı içeren veya içermeyen her türlü görsel/sözel veya fiziksel davranışlar taciz tanımına girer. Tacizi belirleyen unsur niyet değil, diğer kişinin üstünde bıraktığı etkidir. Taciz içeren davranışlar arasında tanımlanması en zor olanı cinsel tacizdir. Taciz; kişinin benlik değerini, kendine olan saygı ve sevgisini ve kendini algılayış biçimini ciddi biçimde tahribata uğratar. Taciz edilen kişi kendini değersiz ve umutsuz hisseder. Taciz sistematik bir şekilde gelişir. Tekrarlayıcı ve süreklidir. Müdahale edilmediği takdirde durum kötüleşecektir.

Fiziksel Taciz

Fiziksel taciz ise TCK'nin 102. maddesinde **Cinsel Saldırı** suçu olarak, kişinin vücut dokunulmazlığını ihlal etmek olarak tanımlanır. Biz istemedikçe kimsenin bize yönelik herhangi bir cinsel davranışta bulunmaya hakkı yoktur. Bu suçun cezası, saldırıya uğrayan kişinin şikâyeti üzerine, iki yıldan yedi yıla kadar hapidir. **Saldırmanın cezalandırılması için saldırının cinsel ilişkiyle sonuçlanması gerekmez.** Örneğin tecavüze teşebbüs ya da elle sarkıntılık, cinsel saldırı olarak kabul edilir.

- Kişinin bedeninde acı, ağrı, yaralanma gibi fiziksel zarar oluşturan davranışlardır.
- Hareketin fiziksel taciz sayılması için kişinin bedeninde morluk, kanama, kırılma gibi iyileşmesi zaman alacak, gözle görülebilir veya kişi tarafından hissedilebilir hasar oluşturması **gerekli değildir.**
- Dövmek, vurmak, itmek, tokat atmak, yakın mesafede el kol hareketi yapmak saç çekmek, tekmelemek, ısırarak, kemiklerini kırmak, duvara vurmak, özel eşyalara zarar vermek, ev eşyalarına zarar vermek.

Sözel Taciz

- Kişinin “söz, kelime, konuşma” yolu ile değersizleştirilmesidir.
- Bağırarak, tehdit etmek, hakaret etmek, küfür etmek; kişinin duygu, düşünce, davranış, inanç ve seçimleri ile alay etmek, başkalarının yanında kişiyi aşağılamak veya azarlamak, “isim” takmak; kişiyi onaylamamak, destek vermemek, onunla konuşmamak, yıkıcı şekilde eleştirmek, kişi için önemli konuları konuşmamak ve dinlememek, dalga geçmek ve gülmek Aşağılayıcı yorumlar yapmak, zaaflarıyla alay etmek, meli, mal'lar, aşırı genellemeler yapmak, suçlamak, küfür etmek, küçük düşürmek, hakaret etmek, yüksek sesle bağırarak, çelişkide bulunmak (çift yönlü mesajlar vermek vb.

Cinsel Taciz

Bireyin, istemediği halde cinsel şakalara, tekliflere, cinsel içerikli tavırlara, laf atmaya, ısrarcı bakışlara veya sarkıntılık gibi bizi cinsel yönden rahatsız eden görsel, sözel ya da fiziksel bir harekete maruz kalması aşağıdaki koşullar altında cinsel taciz olarak tanımlanır. Cinsel taciz ruhsal sorunlara neden olabilecek bir fiziksel travmadır.

- Kişinin isteği dışında, psikolojik veya fiziksel baskı ile çeşitli cinsel davranışlara maruz bırakılmasıdır.
- Cinsel taciz olgularında cinsiyetler arasındaki eşitlik kavramında bir karmaşalık durumu hakimdir.

- Cinsel taciz, kişinin toplum içindeki yasal, sosyal, politik ve ekonomik eşitliği başarması gibi fırsatları sınırlandırmakta ve bu şansını azaltmaktadır.
- Cinsel taciz sadece fiziksel temas veya cinsel ilişkidir **ibaret değildir**. Cinsel içerikli eleştiri, sadistik cinsel davranışlar, kişiyi belli bir şekilde davranmaya zorlamak, istenmeyen cinsel davranışları zorlamak, kişiyi teşhirci davranışlarda bulunmak, röntgencilik vb. davranışlar cinsel taciz olarak kabul edilmektedir.
- 26 Eylül 2004 tarihinde kabul edilen Türk Ceza Kanunu'nun 105. maddesi Cinsel Taciz suçunu, tacize uğrayan kişinin şikâyeti üzerine cezalandırır. Bu suçu işleyen kişiye üç aydan iki yıla kadar hapis veya para cezası verilir. Tacizin cezalandırılması için fiziksel temas olması gerekmez. Tacizde bulunan, aynı işyerinde çalıştığı bir kişiye cezası yarı oranında artırılır. Cinsel tacize uğrayan kişi, taciz yüzünden işinden ayrılmak zorunda kalırsa, tacizciye verilen hapis cezası bir yıldan az olamaz. İşyerinde cinsel taciz, kadının ekonomik haklarını ve özgürlüğünü tehdit eder. Bu yüzden, kadınların çalışma imkânının ve hareket özgürlüğünün kısıtlanmaması için İş Kanunu da cinsel tacizi cezalandırır.
- Tacize uğrayan pek çok birey bunu açıklayamıyor ve taciz edildiği için kendini suçluyor. Oysa suçlu olan tacize uğrayan değil, taciz edendir. Bireylerin bu konuda seslerini yükseltmeleri çok önemli. Çünkü suskunluğumuzu gören tacizci kişiler, cezasız kalacağını düşünerek tacize devam ediyorlar.

Duygusal Taciz

- Duygusal taciz; sözel, fiziksel, ve cinsel taciz şekilleri kişi üzerindeki yarattıkları olumsuz psikolojik etkiler sebebiyle duygusal taciz oluştururlar. Kişi; bir başkasının sözel, fiziksel, cinsel istismara uğrayışına seyirci veya “kulak misafiri” kalmakla da duygusal tacize uğramaktadır.
- **Reddetmek** (kişinin varlığını ve değerini kabul etmemek, kişinin yararsız ve aşağı olduğunu sözle belirtmek, kişinin duygularını ve düşüncelerini değersiz bulmak),
- **Aşağılamak** (hakaret etmek, dalga geçmek, isim takmak, taklit ederek dalga geçmek gibi kişinin kimliğini, itibarını ve değerini küçümseyen davranışlarda bulunmak),
- **Dehşet Uyandırmak** (kişide dehşet ve/veya büyük korku uyandırmak, gözdağı vererek kişiyi baskı altında tutmak, kişiyi bedensel ve ruhsal tehlike oluşturabilecek bir yerde tutmak),
- **Ayırmak/ tecrit etmek** (fiziksel sınırlama/ hapis tutma, kişinin gündelik veya yakınlarıyla ilişkilerini kısıtlamak, kişinin bağımsızlığını sınırlamak. kötüye yöneltmek),
- **İstismar etmek** (kişiyi yasalara aykırı fikir ve davranışlara teşvik etmek, kişiyi kar amaçlı kullanmak, çocuğun suistimal eden tarafça kendi ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitilmesi),
- **Duygusal Sorumluluğu Kabul Etmemek** (duyarlı ve etkili biçimde ilgi sağlayamamak, ilgisiz ve duyarsız olmak, kişi ile sadece “mecbur” olunduğu zaman iletişime girmek, kişinin ruhsal sağlığını korumaya yönelik ihtiyaçlarını görmezden gelmek) vb. davranışlar duygusal taciz olarak kabul edilmektedir.